

**ПРАВНИ СТАВ УТВРЂЕН НА 56. СЕДНИЦИ СВИХ СУДИЈА УПРАВНОГ СУДА
ОДРЖАНОЈ ДАНА 14.12.2015. ГОДИНЕ**

**Поступак у коме се утврђује обавеза уплате доприноса за обавезно здравствено
осигурање до престанка осигурања**

**(чл. 1. Закона о општем управном поступку и чл. 23. ст. 3. , 113. и 114. Закона о
здравственом осигурању „Сл. гл. РС“, бр. 107/05 и 109/05 и чл. 8. ст. 1. тач. 16. Закона о
доприносима за обавезно социјално осигурање)**

**Утврђивање обавезе уплате по основу доприноса за обавезно здравствено
осигурање доспелих до престанка обавезног осигурања је предмет одлучивања у
управном поступку.**

Образложење

Републички завод за здравствено осигурање указао је Управном суду да је доносио различите одлуке у предметима престанка својства осигураника и утврђивања обавезе уплате доспелих доприноса за обавезно здравствено осигурање, у истоветним правним ситуацијама. У прилог својих навода позвао се на пресуде Управног суда.

Надлежни органи Републичког фонда за здравствено осигурање донели су решења којима престаје својство осигураника лицу укљученом у обавезно здравствено осигурање и то лице се обавезује да на име доприноса за обавезно здравствено осигурање уплати одређени износ доспеле обавезе по основу уплате доприноса.

Управни суд је у пресуди У. 28562/10 од 15.06.2012. године, одбио тужбу против оспореног решења, а с образложењем да је, имајући у виду одредбе члана 23.ст. 3., 113. и 114. ст. 2. Закона о здравственом осигурању, и чињеницу да је тужилац као лице укључено у обавезно осигурање поднео захтев за престанак осигурања, правилно тужени одбио жалбу на првостепено решење којим је тужилац обавезан у смислу члана 8. Закона о доприносима за обавезно здравствено осигурање, да уплати износ доприноса на име обавезног

здравственог осигурања, будући да му почев од дана подношења захтева за одјаву са обавезног здравственог осигурања, престаје обавеза уплате доприноса по том основу.

Насупрот овом ставу, Управни суд је у пресудама У 793/11 од 28.12.2011. године, и У 3715/12 од 31.10.2013. године, уважио тужбу, поништио оспорено решење и предмет вратио на поновно одлучивање, са образложењем да је решењем првостепеног органа утврђено да је тужилац дужан да неуплаћени износ доприноса уплати на одређени рачун, што не може бити предмет одлучивања у управном поступку, сагласно члану 1. Закона о општем управном поступку (“Сл. гласник РС”, бр. 33/97 и 31/01).

Из наведеног се закључује да је спорно правно питање, да ли је утврђивање обавезе уплате неуплаћених доспелих доприноса за обавезно здравствено осигурање, лицу коме престаје обавезно здравствено осигурање, управно одлучивање.

Релевантни прописи за оцену спорног питања су одговарајуће одредбе Закона о општем управном поступку, Закона о здравственом осигурању и Закона о обавезном социјалном осигурању.

Чланом 1. Закона о општем управном поступку (“Службени лист СРЈ”, бр. 33/97 и 31/01 и “Сл. гласник РС, број 30/10), је прописано да су по овом закону дужни да поступају државни органи кад у управним стварима, непосредно примењујући прописе, решавају о правима, обавезама или правним интересима физичких лица, правног лица или друге странке, као и кад обављају друге послове утврђене овим законом.

Чланом 23. став 3. Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС“, број 107/05 и 109/05), је прописано да се својство осигураника стиче, односно престаје даном подношења захтева, у складу са овим законом.

Чланом 113. став 1. Закона о здравственом осигурању прописано је да су правна и физичка лица дужна да матичној филијали доставе све податке у вези са пријавом на обавезно здравствено осигурање, пријавом промене у обавезном здравственом осигурању или одјавом са обавезног здравственог осигурања, ради утврђивања својства осигураног лица, односно податке о престанку или промени у утврђеном својству осигураног лица, а према ставу 2. истог члана, матична филијала на основу података из става 1. овог члана утврђује чињенице за стицање својства обавезно осигураног лица.

Чланом 114. став 2. Закона о здравственом осигурању прописано је да је матична филијала дужна да донесе решење о утврђеном својству обавезно осигураног лица или престанку односно промени у својству обавезно осигураног лица, на захтев осигураног лица или другог надлежног органа. Чланом 114. став 3. прописано је да ако правно или физичко лице није поднело пријаву на обавезно здравствено осигурање у року прописаном овим законом, матична филијала по службеној дужности утврђује својство осигураног лица, о

чему доноси решење, а према ставу 4. истог члана закона, у решењу из става 3. овог члана, матична филијала утврђује датум стицања својства осигураног лица и доспеле обавезе по основу уплате доприноса на дан доношења решења.

Чланом 8. став 1. тачка 16. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, број 107/05 и 109/05), прописано је да су обвезници доприноса за здравствено осигурање осигураници у складу са законом који уређује систем обавезног здравственог осигурања и то: други осигураници, у складу са законом који уређује систем обавезног здравственог осигурања.

Из наведених законских одредби закључује се да органи Републичког фонда за здравствено осигурање у управном поступку, непосредном применом прописа утврђују својство обавезно осигураног лица или престанак односно промену у својству обавезно осигураног лица, утврђују датум стицања својства и доспеле обавезе по основу уплате доприноса, па је следствено томе и утврђивање обавезе уплате по основу доспелих доприноса за обавезно здравствено осигурање код престанка обавезног осигурања, управно одлучивање.